

[Udenrigsministeren]

formål med at indføre danske sanktioner over for Sydafrika, og jeg vil gentage min opfordring fra april: Lad os nu ikke begynde at flytte målstolperne, og lad os frem for alt ikke gøre det i en så følsom situation som den nuværende, hvor man kan risikere at bremse en forhandling.

Lad os holde fast ved, at afskaffelsen af sanktionen ikke oprindeligt var kædet sammen med andre spørgsmål som f.eks. gennemførelsen af en omfattende følgelovgivning eller for den sags skyld vedtagelsen af en ny forfatning. Derfor vil jeg slet ikke gå ind i en diskussion om forfatningsspørgsmål og spørgsmålet om stemmeret – selv om man kan have sin mening om det. Det vedkommer ikke denne sag, for det var ikke oprindeligt opstillet som betingelser, og derfor gentager jeg min advarsel: Lad nu være med at flytte målstolperne. Det er situationen alt for følsom til.

I den nuværende kritiske fase i forhandlingsprocessen er der mere end nogen sinde brug for aktiv støtte fra omverdenen. At bruge en gradvis ophævelse af sanktionerne som et redskab til at opmuntre forhandlingsprocessen er jo en tankegang, som vi deler med de andre nordiske lande og de andre EF-lande. De nordiske lande har jo foreløbig været enige om at afskaffe de fællesnordiske retningslinjer for administration af visumpligten, og EF-landene har ophævet forbudet mod nyinvesteringer. De tanker, som jeg under førstebehandlingen kom frem med om en gradvis ophævelse af de økonomiske sanktioner over for Sydafrika, er med andre ord blevet yderligere aktuelle på baggrund af den seneste udvikling.

Jeg har følt mig lidt generet af, at der i debatten i medierne har været påstande om, at regeringen og jeg selv har været passive i dette spørgsmål. Derfor er jeg meget glad for, at hr. Jørgen Estrup i dag bekræfter, at jeg rent faktisk har forsøgt at lægge en konkret køreplan frem, men som debatten her i dag jo også har vist, er der ikke rigtig politisk stemning for at køre den igennem.

Jeg skal da for god ordens skyld nævne hovedpunkterne. For det første ville en ophævelse af loven om forbud mod nye danske investeringer i Sydafrika og en undtagelse af tjenesteydelser og Walvis Bay fra den danske handelsembargo da være det helt rigtige skridt i forhold til den sydafrikanske regering netop på dette kriti-

ske punkt i forhandlingerne, hvor den sydafrikanske regering har fremsat forslag til afskaffelse af alle de love, hvorpå apartheidssystemet hviler. Det burde vi kunne gøre her og nu.

For det andet finder regeringen, at loven om forbud mod handel med Sydafrika og mod import af kul bør ophæves på det tidspunkt, forhåbentlig i slutningen af juni, hvor det sydafrikanske parlament har vedtaget de fremlagte lovforslag. Derimod er der ikke grundlag for at overveje ophævelse af forbudet mod salg af våben m.v. til Sydafrika, før FN's sikkerhedsråd ophæver den bindende våbenembargo.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Formandens klokke betyder, at støjniveauet er alt for højt.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg hørte før hr. Kim Behnke foreslå, at dette lovforslag nu bliver sendt tilbage til udvalget. Det synes jeg egentlig var et ganske fornuftigt forslag, for vi kommer jo ikke videre her i dag. Dagsordenen rummer også et par andre sager, hvilket formanden tidligere har mindet os om, og vi kommer ikke videre med dette i dag.

Den bekymring, som nogle nærer for, at det hele så bliver udskudt til efteråret, fordi vi skal kunne vedtage lovgivning, vil jeg gerne fjerne ved at minde om, som jeg sagde før, at på det tidspunkt, hvor et flertal i Folketinget vil stå bag ophævelse af nogle af sanktionerne, kan det ske ved en kongelig anordning, og jeg vil være parat til at gøre det på det tidspunkt, hvor jeg fornemmer, at et flertal vil stå bag.

Hvorfor ikke sende lovforslaget tilbage til udvalget og så fortsætte diskussionen i ro og mag? Vi kommer ikke videre her i dag. Vi vil så forhåbentlig få mulighed for at finde frem til en køreplan, der i rimelig grad ligner den, jeg har forsøgt mig med hidtil uden det helt store held.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget. Jeg vil blot i anledning af, at udenrigsministeren nu igen minder om sit forsøg på en køreplan, sige, at dette forsøg var noget aborteret, hvilket vi diskuterede tidligere, og grunden til det var altså, at udenrigsministeren ikke gik det skridt videre at forhandle med de partier, som har stået